

Závěrečné stanovisko s návrhem opatření k nápravě ve věci poměrů sourozenců A. v dětském domově

A. Závěry šetření

Na základě podnětu paní B. a pana A., oba tehdy bytem xxxxxxxxx (dále také „rodiče“), jsem zahájila šetření podle § 14 zákona o veřejném ochránci práv.¹ Předmětem šetření byl postup Dětského domova X. (dále také „dětský domov“ nebo „zařízení“) ve věci poměrů dětí Adama (nar. xxx), Cyrila a Báry (oba nar. xxx) A. v zařízení.

Ve zprávě o šetření jsem dospěla k závěru, že:

- ředitelka dětského domova pochybila, když v případě zamítnutí žádosti o pobyt dětí mimo zařízení nevydala odůvodněné správní rozhodnutí;
- dětský domov pochybil, když v září 2020 podmiňoval návštěvy dětí v dětském domově dohledem pracovníka dětského domova.

B. Vyjádření dětského domova

V reakci na zprávu o šetření mě ředitelka dětského domova informovala, že již odstranila formální pochybení týkající se zamítání žádostí o pobyt dětí mimo zařízení. Uvedla, že po mém upozornění již dětský domov zahajuje správní řízení, pokud pobyt dětí mimo zařízení nepovolí orgán sociálně-právní ochrany dětí (dále také „OSPOD“) a dětský domov žádost o pobyt zamítá.

Ve vztahu k podmiňování asistovaných návštěv dětí stran rodičů v roce 2020 uvedla, že byl dětský domov veden individuálními plány ochrany dítěte zpracovanými OSPOD, kdy „*tento podnět vznikl v rámci cílů – zajištění bezpečného kontaktu dětí s rodiči*“. Dále uvedla, že „*vzhledem k tomu, že kontakt s rodiči byl bez uvedení důvodů na určitou dobu ze strany rodičů dětí zcela přerušen, rodiče nespolupracovali s pracovníky OSPOD Hodonín ani s dětským domovem, považovali jsme návrh na asistované návštěvy za zcela adekvátní dané situaci.*“

C. Závěrečné hodnocení

Za dostatečné považuji pouze přijaté opatření ve vztahu k rozhodování o pobytu dítěte mimo zařízení. Zde souhlasím s ředitelkou dětského domova, že v daných případech je vedení správního řízení zatěžující, avšak v souladu s účinnou právní úpravou, kterou je potřeba dodržovat.

K druhému vytýkanému bodu dětský domov opatření nepřijal, proto vydávám své závěrečné stanovisko podle § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv. Součástí stanoviska je návrh opatření k nápravě.

---

1 Zákon č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

Z vyjádření ředitelky dětského domova vyplývá k mojí výtce ohledně podmiňování styků rodičů s dětmi asistencí pouze zdůvodnění daného postupu. Musím proto trvat na svém závěru, že dětský domov v tomto bodě postupoval protiprávně, když styk dětí s rodiči podmiňoval asistencí pracovníka zařízení.

Chápu, že dětský domov následoval ujednání obsažené v individuálních plánech ochrany dítěte, které zpracoval OSPOD, stejně jako skutečnost, že to dětskému domovu připadalo adekvátní s ohledem na předchozí chování rodičů. Podstatné však zůstává a je nepopíratelné, že dětský domov věděl o nesouhlasu rodičů se způsobem realizace jejich styků s dětmi, a to již v průběhu první asistované návštěvy. Jak jsem již uvedla ve zprávě o šetření, kvituji, že dětský domov obratem a písemně upozornil na danou skutečnost OSPOD. Přesto však pokračoval v asistencích u dalších styků, což neměl. Namísto toho měl navíc upozornit OSPOD, že nadále nemůže styk dětí s rodiči omezovat. A pokud se dětský domov a OSPOD domnívaly, že je v zájmu dětí jejich styk s rodiči omezit, mohly oba (samostatně či společně) podat podnět soudu, aby rozhodl o úpravě styku.

Dětský domov si musí být vědom zákonných limitů, které nemůže překračovat z vlastního rozhodnutí ani v důsledku následování protiprávního rozhodnutí jiného subjektu. Znovu proto zdůrazňuji, že OSPOD ani zařízení nemají oprávnění podmiňovat asistencí třetí osoby styk dítěte s nařízenou ústavní výchovou s osobami odpovědnými za výchovu či osobami, které dítě považuje za blízké.²

Dětskému domovu navrhuji, aby:

- (A) ředitelka dětského domova nastavila interní předpisy tak, aby napříště v obdobných případech dětský domov upozornil OSPOD na nesouhlas rodiče s ujednáním obsaženým v individuálním plánu ochrany dítěte a nemožnost dětského domova bez zákonného titulu dané ujednání následovat;
- (B) ředitelka dětského domova seznámila pracovníky a pracovnice zařízení se závěry mého šetření a poučila je o zákonném postupu, který jsem popsala výše;³
- (C) mě ředitelka dětského domova prokazatelně informovala o přijatých opatřeních vyplývajících z předchozích bodů.

Závěrečné stanovisko zasílám ředitelce Dětského domova X. a žádám, aby mi podle § 20 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv sdělila, zda provedla navržená opatření k nápravě. Odpověď si dovoluji očekávat v zákonné lhůtě 30 dnů od doručení stanoviska.

Stanovisko zasílám také rodičům.

Pokud dětský domov nepřijme navržená opatření k nápravě nebo provedená opatření nebudou považovat za dostatečná, podle § 20 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv

---

² Dané právo je dítěti garantováno § 20 odst. 1 písm. n) zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

³ Který je v souladu s § 20–26 zákona o výkonu ústavní výchovy.

ombudsman

veřejný ochránce práv

Sp. zn.: 1785/2021/VOP/BJ

vyrozumím nadřízený úřad, případně mohu o svých zjištěních informovat veřejnost včetně sdělení jmen osob oprávněných jednat jménem dětského domova.

Brno 17. února 2022

Mgr. Monika Šimůnková v. r.
zástupkyně veřejného ochránce práv
(stanovisko je opatřeno elektronickým podpisem)